

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. 11. Faustus Abbas Lerinensis, & Vincentius Monachus ambo
Semipelagiani. De Vincentio Lerinense id pluribus contrà vulgarem
opinionem ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

agminis Duce manum confiteret, paucis significavit, quod hominum genus impugnandum suscepisset; ita ergo præfatur. [Gratiam Dei, quæ Christiani sumus, quidam dicere audent à sanctæ memoriæ Augustino Episcopo non rectè esse defensam, librosque ejus contra errorem Pelagianorum conditos immoderatis calumniis impetere non quiescunt: *quorum intus inverstrepens domestica malignitas non minus spernenda esset, quam foris latrans hæretica loquacitas, nisi ejectis extrà ovile Dominicum Lupis sub nomine ovium suffragarentur, essentque hujusmodi, ut ordo eorum in Ecclesiâ, nec ingenia despicienda esse videantur.* Siquidem HABENTES SPECIEM PIETATIS in studio, cujus virtutem distentur in sensu, *trahunt ad se multos ineruditos, & non habentia spiritum discretionis corda conturbant; atque in eum statum deducere causam Ecclesiæ moliuntur, ut dum nostros affirmant non veraciter pro gratiâ locutos, inimicos gratiæ persuadeant injustè damnatos esse.* Non ergo negligendum est hoc malum, quod ab occultis, pravisque feminibus augeatur quotidie, & ab ortu suo latius, longiusque distenditur; sed studendum est, quantum Dominus adjuvat, ut FALLACIUM CALUMNIATORUM HYPOCRISIS detegatur, qui ex ipsâ injuriæ magnitudine, quam in uno cunctis, ac præcipuè Apostolicæ Sedis Pontificibus intulerunt ab INDOCTIS, ET PARUM CAUTIS EXCELLENTIORIS SCIENTIÆ JUDICANTUR, & mihi sero, perversoque successu facilem mendacio consensum eliciunt, quia REVERENTIAM SIBI PRÆSUMPTIONE pepererunt. Nec enim, cum sint BONÆ OPERATIONIS VIRI, creduntur ullo modo tarditate intelligentiæ aut temeritate judicii in superflua querelâ conclamationem potuisse prorumpere, & non potius MAGNO INGENIO, AC VEHEMENTI STUDIO laborasse, ut SUBTILISSIMI TRACTATORIS disputationibus comprehensis CENSURA nunc restrictior, & inspectio sagacior inveniret, quod antea secutus favor, & benignitas incuriosa non viderat. Undè ergo hæc diligentia tam severi emerfit examinis? undè in hanc austeritatem supercilium tam tetricæ frontis seraravit, ut mensuras sensuum, pondera locutionum numeros syllabarum INSIDIOSUS SCRUTATOR eventilet, magnumque se aliquid conficere præsumat, si Catholico Prædicatori notam erroris affigat? Quasi incognitum aliquid opus, & quod hæcenus latuerit impetatur, ac non illa his moribus doctrina lanietur, quæ novorum hæreticorum commenta disjecit, & Diabolicum tumorem Pelagianæ elationis elisit. Viginti amplius annis contra inimicos gratiæ Dei Catholica acies HUIUS VIRI ductu pugnat, & vincit. Vincit dico, quia non patitur respirare, quos vincit, & in quorum excidium unam cunctorum Sacerdotum manu sententiam scripsit. Pulsi Pontificio, & communione privati querantur quasi de felicitate nostræ victoriæ, & arment linguas suas, quia exulare à veritate, quam cives esse Ecclesiæ maluerunt. NOSTRI AUTEM CONCORPORALES, & PARTICIPES GRATIÆ CHRISTI cur de his armis, quibus communis fides est defensata causantur? Cur bellum confectum retractant, & munitiones securæ dudum pacis infirmant? An victores displicent, & victi placent? Tantâque insolentiâ damnati foventur errores, ut Auctores nostri pulsentur, & Judices. An verò ita se NOVORUM CENSORUM norma exactior temperavit, ut nulla eorum, quæ excisa sunt asserat, & quædam ex his, quæ defensa sunt, respuat? Ecce salvâ Catholicæ pace victoriæ, salvâ indissolubilium reverentiâ

decretorum parati sumus PATRONOS DOCTRINÆ EMENDATORIS audire, & circumcisas ab omni errore lineas subtilissimæ discretionis agnoscere. Constituitur in medio quod de NOVIS emerfit INGENIIS, Hæc magnus Augustini defensor.

Idem etiam in eodem opere contra Collatorem postquam Semipelagianorum opiniones illorum Magistro Cassiano expugnasset, in eisdem rursus invehitur à capite 41. ubi fusiis eorum conatus, & artes pluribus exaggerat, quæ quidem omnino legenda sunt; non possum tamen ejusdem perorationem omittere; Sufficiens, inquit, ut arbitror demonstratum est, REPREHENSORES S. AUGUSTINI & vana objicere, & recta impugnare, & prava defendere, PEREMPTORUMQUE ARMIS INTESTINUM BELLUM MOVENTES divinis, atque humanis constitutionibus rebellare. Quorum tamen, dum adhuc non sunt à FRATERNA SOCIETATE divisi, toleranda magis est intentio, quam desperanda correctio, donec Dominus per Ecclesiæ Principes, & legitimos judiciorum suorum ministros hæc, quæ PER PAUCORUM SUPERBIAM, & QUORUNDAM IMPERTIAM sunt turbata, componat &c.

Hæc Prosper, cujus fides in dubium à nemine revocari potest, cum constet, adeo esse antiquiorem Prosperum, ut aliqua etiam temporis parte coætaneus fuerit Augustini, habueritque cum illo literarum, & doctrinæ familiare commercium in iis præsertim quæstionibus, quæ cum Semipelagianis disputabantur, cum convixerit Semipelagianis, & in eâ vitæ, ac conventionum consuetudine quid sentirent, aut in quo dissentirent vel ab Augustino, vel ab Ecclesiâ quasi oculis usurparit suis, cum nemo unquam ardentius eorum errores insectatus sit, nemo acrius egerit causam Augustini postea defuncti, ut videatur illius & arma, & vices gessisse ad tuendam, quam veluti deposito acceperat ejus doctrinam. Hæc testatur, seu melius fatetur Pater Franciscus Annatus lib. 2. sui Aug. vindicati cap. 5. §. 2. cui fideli echo concinit ex eadem familiâ Pater Stephanus Decamps lib. 3. de Hæc. Jansen. disput. 7. cap. 1. num. 2.

CAPUT XI.

Faustus Abbas Lerinensis, & Vincentius Monachus ambo Semipelagianis. De Vincentio Lerinensi id pluribus contra vulgarem opinionem ostenditur.

Hoc ipso anno 433. Faustus, qui postea Rejorum Episcopus duos contra Sanctum Augustinum libros scripsit, electus est Lerinensium Abbas, ut dicemus, qui quod plurimos Augustino hostes fecit, stylum ad alia proferantem sistit, ut de hoc Sancti Doctoris adversario pauca præmittamus, quæ minus diligenter ab aliis observata sunt, præsertim cum Baronius ad annum 490. plura de Fausto congerat, quæ suis, quoad fieri poterit, temporibus assignabimus. Faustus eandem, quam Pelagius habuit patriam, nempe Britanniam; etenim Sidonius, qui supra cæteros Fausti cultor fuit, hæc ad eundem scribit lib. 9. Epist. 9. *Legi volumina, quæ Rjochatus Antistes, ac Monachus, atque istius mundi bis peregrinus Brit. annis tuis pro te reportat.* Sanctus Avitus Episcopus Viennensis, qui Fausto convixit in Epistolâ ad Regem Burgundionum Faustum Britannum ortu affirmat. Juventam optimis disciplinis dicavit; Philosophiæ præsertim se totum addixit, à cujus studio neque inter Lerinensis eremi squallores animum revocavit; hæc Fausto scribit idem Sidonius de philosophiâ loquens: *Hæc ab annis vestra jam dudum*

pedisequa primoribus, hæc tuo lateri comes inseparabilis, sive in palæstris exercere urbanis, sive in abscessibus macerare solitudinibus. Ex quibus forenses prius causas Faustum agitate suspicor. At Honorati, aliorumque Lerinensium Patrum famâ permotus Deo arctius adhaerendi desiderio flagrans apud Lerinam Monasticam vitam professus tanto omnium virtute fulgore nituit, ut Maximi successor esse meruerit, Sidonio dicente in Eucharistico ad Faustum.

— fuerit quis Maximus ille,
Urbem tu cuius Monachusque Antistes, & Abbas Bis successor agis.

Quo verò anno Faustus post Maximum præfecturam Lerinensem indeptus sit, non una est virorum eruditorum sententia. Baronius ad annum 441. pag. 10. ait, Maximum electum Episcopum Rejorum post Prosperum, nempe anno 466. quare hoc anno Faustus apud Lerinam Maximo successus fuisset. Hæc tamen sententia extrâ veram chronologiam vagatur, nam Sanctus Honoratus Episcopus Massiliensis in Vita Sancti Hilarii Arelatenfis cap. 5. *In eodem, inquit de Hilario, loco tunc temporis Sanctum Faustum Presbyterum pariter, & Abbatem ita futurorum præcius honoravit, ut inter se, & Sanctos Sacerdotes Theodorum, & Maximum medium compelleret residere:* Quando nempe Hilarius morienti seni Caprasio primo Lerinensis Insulæ Monacho adesse voluit; cum verò Hilarius decesserit anno 449. habemus antè eum annum & Maximum Episcopum, & Faustum Abbatem. Uterius ad annum 429. Episcopatum Maximi statuit, eo ductus argumento, quòd ex vetusto codice Lerinensi; quem recitat Barralius in chronologiâ Lerinensi, legatur Caprasium transisse ex hac vita die *Kalendarum Juniarum in Sacra Lerinensi insulâ circa annos humane redemptionis triginta supra quadringentos præsentibus Fausto, Theodoro, Maximo, & Hilario;* at Faustum tunc fuisse Abbatem ex verbis recitatis ex Honorato Massiliensi patet. Ita hic Scriptor discurret cap. 11. *Antiq. Brit. pag. 243.* Sed Caprasium vixisse ultra annum 430. mihi certum est; nam Hilarius unâ cum Maximo Episcopo Rejorum, & Theodoro Antistite Forojulienfi Caprasio morienti adfuit. At Maximus, ut proximè ostendam, anno 433. adeptus est Sedem Rejensem, Theodorus verò post annum 445. Forojuliensem Episcopatum obtinuit, nam Sanctus Leo Epist. 87. ad Episcopos per provinciam Viennensem eo anno Leontium Forojuliensem singulari privilegio in Synodis provinciae cogendis exornat. Quare cum Hilarius mortuus sit die 5. Maii anno 449. ex literis Leonis ad Ravennium, & Sancto Honorato Massiliensi in Vita ejusdem, Caprasius verò obierit primâ Junii, hujus mortis tempus statui debet citrà annum 449. ut Hilarius morienti assistere potuerit. Rursus cum Sanctus Leontius ad superos transferit die primâ Decembris, qui ineunte æstate anni 445. vivebat, eo enim tempore literæ memoratæ Leonis datæ sunt, ut postea dicemus, Caprasii mors absque dubio triennio, quod ab anno 445. ad 449. exclusis terminis numeratur, alliganda est, ut Theodorus Leontii successor sanctissimo Seni morienti cum alijs Episcopis, & Fausto Abbate adesse potuerit. Plenus igitur dierum propè centesimum annum, ut ex dictis cap. 3. colligitur, Caprasius migravit ad Dominum: Undè senem illum nominavit Sidonius in Eucharistico:

— *Quantos illa insula plana
Miserit ad cælos montes; quæ sancta Caprasii
Vita senis &c.*

Anonymum verò, qui ejusdem vitam apud Surium, & Barralium scribit; longè post illa tempora vixisse indè constat, quòd Epochæ à Christi nativitate usus nondum id temporis invaluerat; imò satis imperitum se fuisse prodit. Tradit, Caprasium unâ cum fratribus Honorato, & Venantio immensa terrarum, ac maris spatia vel ultra Nicomediam percurrisse, ac postea Cisalpinam Galliam petentes tres simul Lerinam ingressos. Sed ex Hilarii oratione patet illos in Peloponnesum tantum trajecisse, ac Venantio Methone defuncto, Caprasium, & Honoratum in Galliam reverfos in Lerinensem eremum se contulisse; Sanè nec constare sibi ille auctor tempus mortis Sancti Caprasii significat, dum scribit mortuum circa trigessimum annum quinti sæculi.

Ego quidem puto initium Episcopatus Maximi deprehendi ex Homiliâ, quæ sub titulo de Sancto Maximo inter Conciones Eusebii Gallicani recensetur Tomo 5. Biblioth. Patrum part. 1. Edit. Colonienfis 1618. in quâ de Sancto Maximo hæc recitantur: *Lerinensis sedem, imò latebram petit, ubi à mundi tanquam ab inimici periculis tutus multis laboribus desudatis, tanquam aliam in matrimonium sumpturus, & quasi amorum hebdomadâ transactâ (nam plenis septem annis ibidem Christi gregem parvit) Rachel acquisiturus profertur insula, preparatur Ecclesiæ.* Ex quibus colligitur Maximum septem annis Lerinensem Abbatem fuisse; cum verò successerit Honorato anno 426. ad Episcopatum Arelatensem evecto, ipse anno præsentis 433. fit Episcopus Rejorum, undè hoc ipso anno Faustus eligitur Lerinensium Abbas tertius. Franciscus Fulvius Frugonius in Libro Italicè scripto, & quidem satis eleganter de Vita Sancti Maximi Rejensis, quem Trimegistum inscribit, libro 2. pag. 203. tradit eundem viginti annos apud Lerinam moratum, antequam Honorato in præfecturâ insulæ sufficeretur; addit pag. 275. post sex lustra, duosque insuper annos à Monachatu suscepto ad Rejensem cathedram evectum; quare Frugonio auctore anno 406. Maximus Lerinam petiit, anno autem 444. Episcopus consecratus fuit, cum Abbas Lerinenses rexisset annos decem & octo: quæ sanè, ut pleraque alia, quæ ibidem sine teste scribit, admitti nullâ ratione possunt, septem enim annos tantum Abbas fuit ex Homiliâ memoratâ. Auctorem hujus Homiliæ, ex quâ veritas statutæ chronologiæ apertè deducitur, Baronius in notis ad Martyrol. ad diem 27. Novembris, ubi de Sancto Maximo agit, facit Eucherium Lugdunensem, alii eam tribuunt Cæsario Episcopo Arelatenfi; Sed horum sententia prorsus falsa est, nam Cæsarius natus est anno 470. ut dicemus. Baronius verò redarguit, quòd auctor ille dicat se sub Maximi disciplinâ fuisse: *Hujus ergo tanti, & tam præclari, queso ut nos ei discipulos meminerimus, & filios.* At Eucherius non vixit sub Maximo apud Lerinam, nam in Leronis insulâ debebat, ut testatur Sanctus Hilarius in Oratione de Sancto Honorato, in quo erravit Vossius lib. 1. Hist. Pelag. cap. 8. quo loco etiam perperam negat, Cæsarium inter Lerinenses vixisse, ut hæc Homilia haud illi adscribenda videatur. Benè tamen ibidem Vossius notat, Homiliam illam recitatam esse Rejensibus ex his verbis: *Quia superius memoravimus, quàm magnificè insulano illo studio perfectionis vias cucurrit, plus est quòd HUC insulam ipsam insitutus, ac studiis suis transtulit.* Quare Eucherio, qui Lugdunensis Episcopus fuit, tribui illa nullo modò potest, inquit Vossius, sed Fausto danda est Rejorum Antistiti.

Et hoc sanè ex verbis ejusdem Faustii, ibidem patet: *Merito, ait, se vobis imputet beata illa insula ex hoc uno, atque unico munere, licet multum erubescat ex altero; scilicet Lerinam duos Reii dedisse Episcopos, Maximum, de quo jure gloriari possit, & Faustum ipsum, de quo erubescat, quæ verba, ut eruditè notat Sirmondus in notis ad Euchar. Sidonii num. 113. nisi unus Faustus modestiæ causâ usurpasset.* Faustus itaque Abbas renunciatus omnium virtutum Monasteriarum exhibuit, & non modò numerosum Monachorum gregem, sed nobiles etiam adolescentes sanctoribus disciplinis imbuebat; hos inter fuit C. Sollii Appollinaris frater, undè illi postea gratiæ actæ in laudato carmine Eucharistico. Augustiniana doctrinam de prædestinatione tum ad fidem, tum ad gloriam semper abhorruit, impugnavitque; etenim in Epistola ad Græcum Diaconum, quem illum ipsum nonnulli suspicantur fuisse, qui postea Massiliæ Episcopus cum Fausto Synodo Lugdunensi interfuit, apertè nescio quid in Augustino sibi, ac aliis displicere testatur: *In scriptis, inquit, sancti Pontificis Augustini etiam si quid putatur apud doctissimos viros esse suspectum, ex his, quæ damnanda judicasti, nihil noveris reprehensum.* In Faustii etiam gratiam Vincentius Lerinensis anno sequenti librum Commonitorii evulgavit, in quo sectatores Sancti Augustini apertè hæreticos per summam injuriam vocat.

Cæterum viginti, & amplius annos Faustus Lerinensis Monachos gubernavit, & ob jurisdictionem lites cum Theodoro Episcopo Forojulienfi suscepit, quæ postea in Synodo Arelatenfi III. præside Ravennio Metropolitâ decise sunt. Annus Synodi ignoratur, cum verò Ravennius ab anno 449. sederit, nec annum 462. attigerit, hoc enim tempore Leontius vivebat, intrâ illud tempus Concilium locandum est. Sirmondus, qui acta illa Synodalia tomo 1. Conciliorum Galliæ publici juris fecit, illum congressum anno 455. alligat; sed conjecturis tantum, non certo argumento id statui potest.

Anno 434. Jam verò de Vincentii Lerinensis Commonitorii sermo instituendus est, in quâ quidè re non modò Baronium, sed omnes ferè Scriptores adversarios habemus, quos tamen minùs illum librum diligenter legisse probabimus; nam non modò Semipelagianum se prodit, sed disertis verbis Augustini discipulos, ut mox dicebam, tanquam hæreticos traducit. Quò tamen omnis confusio è mediò tollatur, priùs de doctrinâ libri dicemus, dein de Auctore, nam de isto, quæ apud cæteros Scriptores certa sunt, incerta satis, ne falsâ dicam, demonstrabo. Prodiit hoc anno auctore Peregrino Monacho Commonitorii adversus profanas vocum novitates, nam is planè volumini titulus præfixus est. Scriptum illud hoc anno colligitur ex cap. 42. ubi laudat: *Concilium antè triennium sermè in Asia apud Ephesum à ducentis ferè numero Sacerdotibus adversus Nestorium celebratum.* Cum verò Synodus anno 431. peracta sit, anno 434. Commonitorium scriptum est. Hujus operis unus scopus est, novitatem quamlibet doctrinæ esse suspectam, antiqua tantum, & communi Auctorum sensu celebrata dogmata retinenda, ac defendenda. Porro hic Peregrini liber omnium laudes demeruit. Baronius in Annalibus ad hunc annum, & Possevinus in Apparatu, aureum volumen appellant: *parvum mole, virtute maximum* Bellarminus in libro de Scriptoribus Ecclesiasticis: *validissimum* Gennadius: *nobilissimum* Saussajus ad 24. Maii in Martyrologio Gallicano: *longè optimum, ejusque* lectionem non tan-

tum utilem, sed & necessariam Joannes Costerius, qui etiam idem volumen commentariis illustravit; imò addit Baronius in Notis Martyrol. ad diem 24. Maii, Auctorem magnam sui nominis in Ecclesiâ Catholicâ laudem reliquisse. At Vossius magnus Scriptorum censor in extremam prorsus opinionem de memorato commonitorio descendit, hæc enim Lib. 1. Hist. Pelagianæ cap. 9. scribit: *Justa nihilominus rationes sunt, cur Commonitorii Scriptorem non solum ab Augustinianâ de prædestinatione sententiâ abhorruisse credamus, sed etiam Commonitorium adversus Augustinum ipsum, vel eos saltem, qui Augustini sententiâ sequerentur, scripsisse existimemus.* Ego quidè ad Vossii sententiam planè accessissem, nisi tot delatæ à sapientissimis Scriptoribus Commonitorio laudes religionem mihi penè injecissent. Attamen cum inter opuscula Prosperi legamus libellum ita inscriptum: *Responsiones ad capitula objectionum Vincentianarum, & aliundè satis nobis probatum sit, Lerinenses à Sancti Augustini de prædestinatione ad fidem sententiâ recessisse, jure dubitandi occasio datur, fueritne Vincentius Lerinensis auctor Commonitorii ille idem, quem Sanctus Prosper impugnavit?* Ego quidè liberè sententiam promam, & nisi nobismet oculos eruiamus, palam faciam, hunc Vincentium cum Hilario Arelatenfi, Fausto Abbate, aliisque Syncellitibus Lerinensibus contra Sancti Augustini de prædestinatione doctrinam conspirasse, idque ex ejusdem verbis evincam, quæ miramur non modò nuperos Scriptores, qui commentariis Commonitorium illustrarunt, non observasse, verum etiam nec ipsum Vossium, qui non omnes illius libri nævos notavit.

Capitale Massiliensium dogma fuit, communem omnino esse omnibus gratiam Dei, dari verò illam fuisset viribus quærentibus, pulsantibus, petentibus. Legantur duo illius factionis coryphæi Cassianus lib. 12. de Institut. cœnob. cap. 14. Faustus lib. 2. cap. 10. Hujus sanè hæc verba sunt: *Adjutorii itaque sermo duos indicat, operantem, & cooperantem, petentem, & promittentem, pulsantem, & aperientem, quærentem pariter, & retribuentem; Hoc solum nostrum est, ut qui pro fragilitate idonei non sumus, saltem quærendi, & pulsandi importunitate placeamus. Ubi erit sedulitas miserentis Dei, si cum personâ nihil mereatur indigni, & ad hoc desideria accedant otiosi?* De universis verò hoc ipsum eos sentire scripsit Prosper ad Augustinum, nempe: *Ad hanc gratiam, quâ in Christo renascimur, pervenire per naturalem scilicet facultatem, petendo, quærendo, pulsando, ut ideo accipiat, ideo inveniat, ideo introeat, quia bono natura bene usus ad istam salvantem gratiam initialis gratiæ ope meruerit pervenire.* Hanc verò sententiam rejecerat Sanctus Doctor cap. 23. de Dono pers. his verbis: *Attendant ergo quomodo falluntur, qui putant esse à nobis, non dari nobis, ut petamus, quæramus, pulsemus, & hoc esse dicunt, quòd gratia præcedit merito nostro, ut sequatur illa, cum accipimus petentes, & invenimus quærentes, aperiturque pulsantibus, nec volunt intelligere etiam hoc divini muneris esse, ut oremus, hoc est, petamus, quæramus, atque pulsemus.* Eundem Semipelagianorum errorem damnat Synodus Arausiana canone 6. Rursus iidem negabant, gratiam Dei esse donum speciale, & personale, volentes eam omnibus dari. Hinc Faustus lib. 1. cap. 15. ait *non specialem esse circâ credentes Dei munificentiam, & apud Maxentium in resp. ad Epistol. Hormisdæ ait: sed dicit, quia non omnibus detur, sed donum sit personale credulitas, & illis tantum credere suppetat, quibus Deus specialiter donavit, ut crederent: Non ita est.*

Audiamus jam Vincentium egregiè his concinentem, dum irridet adferentes gratiam specialem, & personalem, subinferens dari petentibus, pulsantibus, querentibus; etenim in eodem Commonitorio cap. 37. ait: *Jam verò illis, quæ sequuntur promissionibus miro modo incautos homines hæretici decipere consueverunt; Audent etenim polliceri, & docere, quòd in Ecclesiâ suâ, idest in communionis suæ conventiculo magna, & specialis, ac planè personalis quædam sit Dei Gratia adeo, ut sine ullo labore, sine ullo studio, sine ullâ industriâ, etiamsi nec petant, nec querant, nec pulsant, quicumque illi ad numerum suum pertinent, tamen ita divinitus dispensentur, ut Angelicis electi manibus, id est angelicâ protectione seruari nunquam possint offendere ad lepidem pedem suum.* Quibus ultimis verbis sententiam Sancti Augustini de prædestinatione, & de dono perseverantiæ reprehensionem subiicit. In quo sanè culpandus est, quòd Augustinianæ sententiæ sectatores hæreticos dixit, cum Semipelagianî doctiores Augustini sententiam errorem, non hæresim appellarint. Gennadius de Augustino loquens ait: *Error illius sermone multo, ut dixi, contractus lucta hostium exaggeratus, nec dum hæresis questionem dedit.* Et Faustus in præfatione ad Leontium: *In condemnando prædestinationis errore concilium summorum Aristitum congregatis.* Porro Vincentius hæreticos nuncupat adferentes: *Quandam Dei gratiam esse specialem, & personalem, quæ sine ullius laboris, studii, & industriæ merito detur nec petentibus, nec querentibus, nec pulsantibus.* An verò disertius suam sententiam potuerit exprimere, vel reapse expresserit Vincentius certè non video.

Semipelagianî Augustinianæ de prædestinatione sententiæ novitatem objiciebant, discutientes, ipsorum opinionem veterum omnium Patrum unanimi consensu adprobata; ita de illis ad Augustinum scripsit Prosper, & Hilarius, quorum primus ait: *obstinationem suam vetustate defendunt, & ea quæ de Epistolâ Apostoli Pauli Romanis scribentis ad manifestationem divinæ gratiæ prævenientis electorum merita præferuntur, à nullo unquam Ecclesiasticorum ita esse intellecta, ut NUNC sentiuntur, affirmant.* quibus Sanctus Doctor respondet lib. de Prædest. Sanctior. cap. 14. *Si ergo hujus sententiæ defensionem ex divinatorum eloquiorum nos præcedentibus Catholicis Tractatoribus promerem, profectò hi fratres, pro quibus nunc agimus, acquiescerent, hoc enim significastis literis vestris. Quid igitur opus est, ut eorum scrutemur opuscula, qui priusquam ista hæresis oriretur, non habuerunt necessitatem in hac difficultate ad solvendum questione versari, quod procul dubio facerent, si respondere talibus cogerebantur? Undè factum est, ut de gratiâ Dei quid sentirent, breviter quibusdam scriptorum suorum locis, & transeunter attingerent &c.* Idem habet de Dono pers. cap. 19. & 20. in fine verò hujus ait: *Didicimus enim singulas quasque hæreses intulisse Ecclesiæ proprias questiones, contra quas diligentiùs defenderetur scriptura divina, quam si nulla talis necessitas cogeret. Quid autem cogit, loca scripturarum, quibus prædestinatio commendata est copiosius, & enucleatius isto nostro labore defendi, nisi quòd Pelagianî dicunt: Gratiam Dei secundum merita nostra dari? Ex quibus patet, Sanctum Augustinum hanc novitatis suspensionem passum ingenue fateri, se copiosius, & enucleatius, quàm cæteri Patres antè ipsum, Apostoli testimonia, quæ gratuita prædestinatio adstruitur, explicuisse, ut novè non nova tamen diceret. At Vincentius toto eo libro hoc unum urget, nihil noviter dicendum non modò contra omnes, sed nec præter omnes, undè sunt illius verba cap. 39. *Quic-**

quid verò quamvis ille sanctus, & doctus, quamvis Episcopus, quamvis Confessor, & Martyr PRÆTER omnes, aut etiam contra omnes senserit, id inter proprias, & occultas, & privatas OPINIUNCULAS à communis, & publicæ generalis sententiæ auctoritate secretum sit, nec cum summo aeternæ salutis periculo juxta sacrilegam hæreticorum, & schismaticorum consuetudinem universalis dogmatis antiquâ veritate dimissa unius Hominis novitatem sectemur errorem. Hæc contra Augustinum dicta fuisse quibusdam fortè videbuntur, quibus tamen nec consentio, nec repugno.

Verùm quantâ arte idem Vincentius Cælestini literas adversus Semipelagianos in favorem Prosperi, & Hilarii datas, contra eundem Prosperum, sociolque vanâ quidè, sed argutâ interpretatione detorqueat, videamus. Igitur circâ finem libri, quòd vetustatem novitati semper præferendam ostendat, post Sixti viventi decretum decessoris Cælestini sententiam hanc profert: *Sed & Sanctus Papa Cælestinus, pari modo, eademque sententiâ; ait enim in Epistolâ, quam Gallorum Sacerdotibus misit, arguens eorum conventiam, quòd antiquam fidem silentio desitientes profanas novitates exurgere paterentur: Merito, inquit, causa nos respicit, si silentio foreamus errorem; ergo corripiantur hujusmodi, non sit his liberum habere pro voluntate sermonem.* Hæc est illa celebris Cælestini Epistola, quâ Sanctum Augustinum miris præconiis effert, uti pluribus dictum est ad annum 432. Hæc cum legiset Baronius in notis ad diem 24. Maii scripsit pro Vincentio: *Hic non tantum non impugnavit defensores Sancti Augustini, sed magnopere laudavit; nam in libro, quem scripsit adversus hæreses, cap. 43. vehementer commendavit Cælestini Romani Pontificis Epistolam in defensionem scriptorum Sancti Augustini datam ad Episcopos Galliarum adversus eos, qui tanti Patris doctrinam ausu fuerant impugnare.* Verùm eruditus hic Scriptor, qui Faustum Abbatem vulpeculam dixit in Annalibus ad annum 490. Vincenti sub eodem Monachi, ut voluit, artem non detexit, & ut verum fatear, & ipse quoque initio Vincentium ex hac ab eodem laudatâ Epistolâ Semipelagianismi suspitione absolvebam; itane eas literas commendaret, quæ Cælestinus Semipelagianorum in Augustino impugnando insolentiam perstringebat? Sed dum sequentia attentius legi, Vincenti artem novi. *Hic aliquis fortasse, inquit, addubitet, quomam sint illi, quos habere prohibeat liberum pro voluntate sermonem, vetustatis prædicatores, an novitatis inventores? Ipse dicat, & dubitationem legendum ipse dissolvat.* Etenim Prosper, & Hilarius in favorem Augustinianæ sententiæ Cælestini literas producebant, quas Romam profecti ipsimet impetrarant. Semipelagianî verò negabant, literas illas Augustinum laudantes in favorem librorum posteriorum, in quibus ille nova docebat, scriptas fuisse, sed in commendationem priorum voluminum, in quibus cum cæteris Patribus veterem sententiam tenebat. Prosper in fine libri contra Collat. ait, illos dixisse: *istam in Sanctum Augustinum laudationem pro anteriorum scriptorum meritis fuisse collatam: hosce autem anteriores libros, utpotè vetustati consentientes, adversariis acceptos fuisse scribit Hilarius ad Augustinum: Hoc enim, ait, & illis locis tuorum opusculorum, & aliorum, quæ persequi longum est, se demonstrare restantur.* Itaque Vincentius urget, quoniam sint illi, quos Cælestinus jubet, ne liberè loquantur, ex ipso Cælestino cognoscendum: *Sequitur enim: Desinat si ita res est, idest, si ita est, ut apud me QUIDAM URBES, ET PROVINCIAS VESTRAS CRIMINANTUR,*

quæd.

quod eas quibusdam novitatibus consentire noxiâ simulatione faciatis: Desinat itaque, inquit, si ita est, incessere novitas vetustatem. Videas, quomodo Prosperum, & Hilarium despicit! inducit enim Cœlestinum dicentem de illis, ut apud me QUIDAM CRIMINANTUR, cum tamen Cœlestinus non vago quodam nomine, sed proprio illos cum laude appellet: *Filii nostri presentes Prosper, & Hilarius, quorum circa Deum sollicitudo laudanda est*; at hos, quos Pontifex laudat, Vincentius vocat CRIMINATORES. Rursus Prosper, & Hilarius Cassianum, Faustum, & ipsum etiam Vincentium (quos omnes fuisse Presbyteros ex nostrâ Historiâ patet, in quâ ex testimoniis veterum id sæpè insertum est) paucosque insuper alios apud Cœlestinum accusarunt, quod Sancti Augustini doctrinam injuriis lacesserent. Audiatur Cœlestinus: *Filii nostri presentes Prosper, & Hilarius, quorum circa Deum nostrum sollicitudo laudanda est, tantum NESCIO QUIBUS PRESBYTERIS illic licere, qui disensionem Ecclesiarum student, sunt apud nos persecuti, ut indisciplinatas questiones vocantes in medium, perimaciter eos dicant prædicare adversantia veritati*. At Vincentius, quod contra Prosperum integræ non modò Urbes, sed & Galliarum provinciæ stare credantur, fingit illum criminatum fuisse URBES, ET PROVINCIAS. Itane Vincenti nescio quos Presbyteros URBES, ET PROVINCIAS vocas? Prosper, & Hilarius non Episcopos accusarant, quod Gallicanas provincias quibusdam novitatibus consentire noxiâ simulatione facerent, uti perperam scribit Vincentius, quod duos illos Lerinensium, ac Massiliensium delatores in Episcoporum invidiam trahat, sed nescio quos Presbyteros tantum detulerant; at ipsius Cœlestini sententia fuit, Episcopis eos tumultus imputandos: *Sed vestrae, inquit, dilectioni justis imputamus, quando ILLI supra vos habent copiam disputandi. Legimus, supra magistrum non esse discipulum, hoc est, non sibi debere quemquam ad injuriam Doctorum vindicare doctrinam &c.* Jam verò Sanctum Augustinum, qui ad superos abjerat, antiquis magistris adnumerabat, undè novos Doctores Faustum, Cassianum, Vincentium illum arguentes reprehendit illis verbis, *desinat, si ita res sunt, incessere novitas vetustatem*; & cap. 2. post laudatum Augustinum addit: *Undè resistendum talibus, quos malè crescere videmus*.

Rursus Vincentium collusionis cum Fausto suo Abbate alio argumento reum ostendo, quod postea à Vossio etiam vidi adnotatum. Cur enim Vincentius intrà unum, & alterum versum reponit: *Si ita res est*; Repeto illius verba: *Desinat, inquit, si ita res est, id est si ita est, ut apud me quidam Urbes, & provincias vestras criminantur, quod eas quibusdam novitatibus consentire noxiâ dissimulatione faciatis; Desinat, itaque, inquit, si ita res est, incessere novitas vetustatem*. Urgendo toties illud, *si ita est*, falsam se denotare significat Prosperi, & Hilarii delationem, seu Pontificem literas illas transmisisse innixas tantum delationi illorum, de cuius veritate haud diligentius quærere insuper volens, illa verba inferuit, *si ita res est*; quæ fortè toties Prospero veluti in faciem illidit, ut accusatorem in Cœlestini decreto perperam gloriatum ostendat. Tandem Vincentius suimer veluti armis Prospero rejecto exclamat: *Ergo hæc fuit Beati Cœlestini sententia, non ut vetustas cessaret obruere novitatem*: hoc est, non ut nos, qui veterem sententiam aliorum Patrum sequimur, cessaremus obruere novitatem Augustinianæ opinionis; sed potius novitas desineret incessere vetustatem, nempe potius no-

va Augustini, & sectatorum Prosperi, & Hilarii doctrina desineret incessere vetustatem sententiæ Cassiani, Faustii, & nescio quorum Presbyterorum. Quis ad ista non hæreat? Nam eo ipso loco, ubi Baronius, Suarius, Vasquez, & ferè omnes putarunt, defendi ab illo Augustinianæ doctrinæ sectatores, hos ipsos criminatores Urbium, ac Provinciarum vocat, Cœlestini Pontificis verba argutâ arte prævertit, atque contra illos ejusdem sententiam detorquet, in quorum favorem lata fuit. Hæc de Commonitorio Vincentii nostra sententia est, quam Augustinianæ doctrinæ cultus, ac veritatis amor invito proisus extorsit, non quod idem volumen ex loco honoris, quod nobiles scriptores illud evexere, dejectum velim. Vincentio idem, quod Chymicæ artis professoribus contigit, quorum labor cum ad aurum conficiendum collimaret, licet in tento sine fraudati sint, utilia tamen medicamina reperere auro ipso longè pretiosiora; ita ille, cum Augustini fortasse doctrinam de prædestinatione veluti per cuniculos eo opusculo subruere tentaret, cæteras hæreses à fundamentis evertit, at Augustini doctrinam, quæ Catholica semper fuit, nec loco quidè movit.

Hic idem Vincentius contra Prosperum, aliosque absurdissima quædam asserta publicavit, quasi ab Augustinianis illa eadem defenderentur. At hæc calumnias idem Aquitanus solidè rejecit edito libello, cui titulus: *Responsiones ad capitula objectionum Vincentianarum*. In Præfatione hæc contra Vincentium scribit: *Quidam Christianæ, ac fraternæ charitatis oblii in tantum existimationem nostram quoquo modo student ledere, ut suam se evolvere nocendi cupiditate non videant; contexunt enim, & quilibet possunt sententiis comprehendunt ineptissimarum quarundam blasphemiarum prodigiosa mendacia, eaque ostendenda, & ingerenda multis publicè, privatimque circumferunt*. Addit etiam ibidem, se fidem contra Pelagianos ex Apostolica Sedis auctoritate defendere; undè à Cœlestino Romæ eidem junctum videtur, ut in Galliis contra novos Massiliensium conatus excubaret, quod eidem summa gloriæ vertitur, quippè qui Laicus probatæ adeo fidei, atque doctrinæ esset, ut tanti negotii onus illius humeris ab Apostolicâ Sede imponeretur. Baronius ad diem 24. Maii in Martyrologio Vincentium alterum Gallicanum Presbyterum Auctorem objectionum, quas laudatus Prosper refutavit, affirmat testatus, eodem seculo alterum Vincentium claruisse in Galliâ, de quo idem Gennadius scribit eodem lib. cap. 80. *cui potius opus illud tribuendum putarem*. Sed non video, quo jure in Vincentium Presbyterum id devolvi possit, de quo nulla suspicio, nec umbra Semipelagianismi nobis constat; nam illius interpretationes in psalmos interiere, cum de Vincentio vulgò Lerinensi tanta non dicam præsumptio sit, sed evidentia, ut fusiis probatum est. Præterea Vincentius de quo cap. 80. scribit Gennadius, junior est, convixit enim eidem Gennadio, quem se etiam audivisse testatur; floruit verò Gennadius sexaginta, & amplius annis post Gallicanos illos de gratiâ tumultus vivente Prospero circa annum 426. excitatos. Tradit ibi Gennadius, se præsentem Vincentium legisse expositiones memoratas *sancto homini Dei Carnato*, at hic successit Græco Episcopo Massiliensi anno circiter 480. ex tabulis Sammarthani, ut planè objectiones à Prospero rejectæ illi Vincentio minime attribui posse videantur.

Hæc quidè dicta sint de doctrinâ Commonitorii, cujus Vincentium fuisse auctorem ex Gennadio habemus

mus lib. de Script. Illustr. cap. 64. modò an Lerinensis Monachus fuerit, & qualis videndum est. Etenim Auctore se initio *Peregrinum* vocavit, primus autem ejusdem nomen Gennadius publicavit. Saussajus in Martyrologio Gallicano ad diem 24. Maii, quem communiter alii sequuntur, & antè docuerat Barralius in chronologiâ Lerinensium, tradit Vincentium Lerinensem Monachum, cujus memoria IX. Kal. Junias in Martyrologio celebratur, fuisse fratrem germanum Sancti Lupi Trecentis Episcopi, ut ex Epistolâ Eucherii de laude eremi ad Hilarium colligitur, ubi recitans egregios Monachos Lerinæ inter alios Vincentium nominat; Eucherii verba sunt de Lerinâ loquentis: *Hæc nunc successorem ejus tenet Maximum nomine clarum, quia post ipsum meruit ascribi. Hæc habuit reverendi nominis Lupum, qui illum nobis ex tribu Benjamin lupum retulit. Hæc habuit germanum ejus Vincentium interno gemmarum splendore perspicuum. Hæc nunc possidet venerabilem dignitate Caprasium veteribus Sanctis parem. Hæc nunc habet Sanctos senes illos, qui divisit cellulis Aegyptios Patres Gallis nostris intulerunt.* Cùm Eucherius illam Epistolam dictavit, duo illi fratres Lupus, & Vincentius non ampliùs in secessu Lerinensi debebant, nam Maximum, Caprasium, aliosque Lerina habebat, dum illa Eucherius scribebat, eandem verò ait, habuisse Lupum, & Vincentium. Illa Epistola data est anno 426. vel initio anni 427. cùm Hilarius ab Honorati latere, quem initio Episcopatus Arelatem comitatus fuerat, discedens iterum Lerinæ se se restituit, ut ibidem Eucherius ipse fatetur: *Horum tu, mi carissime Hilari, redditus, insertusque consortio, plurimum tibi, plurimum etiam illis contulisti, qui nunc pro reditu tuo alacri exultatione latantur.* Hilarium verò circa initia Episcopatus Honorati se Lerinæ iterum reddidisse testatur Sanctus Honoratus Massiliensis cap. 2. de Vitâ Hilarii apud Surium 5. Maii, & ipse Hilarius in Oratione de Sancto Honorato c. 28. ait: *Ab insulâ, cui me derelictis Episcopatus ejus principiis secreti amore reddideram, non audeo dicere nesciens, fortasse præsciens amovere satagebat.* Quare manifestum est, anno 426. quo exeunte Honoratus sedebat novus Arelatensis Episcopus, Lupus, & Vincentium Eucherio Monacho teste Lerinam non incoluisse. Ex alterâ verò parte Auctor commonitorii se Monachum fatetur, cùm scriberet illud volumen anno 434. ut ex ipsius verbis initio statim apparet. *Locus autem, quod urbium frequentiam, turbasque vitantes remotioris villula, & in eâ secretum monasterii incolamus habitaculum &c.* quibus verbis Scriptor Monachum quidem se profitetur, at non Lerinensem; tradit enim se *remotioris villula, & in eâ secretum Monasterii incolere habitaculum.* At in Lerinâ nulla villa erat, sed tantùm Monachorum cellulæ totâ insulâ dispersæ. Antequam enim Sanctus Honoratus, sub cuius disciplinâ Lupus, ejusque frater Vincentius vixere, Lerinam appelleret, hæc à nullo habitabatur; undè Hilarius in Oratione de Sancto Honorato cap. 12. Lerinam dixit *vacantem insulam ob nimietatem squallores, & inaccessam venatorum animalium metu.* Quare nec antè Honorati adventum, nec postea ulla ibidem villula extructa fuit, sed tota ubique insula extructis cellulis unum veluti monasterium evasit.

Ex his colligimus, Vincentium auctorem Commonitorii cùm hoc opus literis mandabat, nondum fuisse Monachum Lerinensem. Credo, eundem in Massiliensi quodam monasterio degisse; nam Euche-

rius Episcopus Lugdunensis in præfatione ad librum quæst. novi, & veteris testamenti his Salonium alloquitur: *Cùm te illic, nempè apud Lerinam, beatissimi Hilarii tunc insulani tyronis, sed jam nunc summi Pontificis doctrina firmaret per omnes Spiritualium verum disciplinas, ad hoc etiam te postea consumantibus sanctis viris Salviano, atque Vincentio eloquentiâ pariter sapientiâque præ eminentibus &c.* At Salvianus Massiliæ Presbyter morabatur, à quo, & à Vincentio inibi Monacho Salonius è Lerinensi secessu in continentem profectus sanctiores disciplinas didicit. Video posse quempiam dicere, Vincentium Lupi Trecentis fratrem è Lerinensi cœnobio egressum diù in Massiliensi monasterio habitasse, ac postea veteres Lerinæ cellulas repetiisse. Utut sit de hoc, illud certò constare videtur, Vincentium Commonitorii Scriptorem apud Lerinenses diem obiisse. Illum enim Lerinensem vocat Gennadius omnium vetustarum schedarum indagator diligentissimus, qui in proximâ Massiliensi urbe vixit, & P. Macedo vir satis, superque suo nomine illustris mihi testatus est, se Lerinensis Monasterii in Galliis antiquissimi famâ permotum illuc divertisse, ac Vincentii Monachi reliquias nobili loco repositas supplicem veneratum; illius etiam nomen sacris Romanæ Ecclesiæ factis adscriptum legitur IX. Kal. Junii. Nulla tamen per nos Vincentii sive eruditioni, sive sanctitati injuria importatur, dum illum cum iis Massiliensibus censuimus, qui Semipelagianî vulgò audiunt; neque enim isti erant id temporis hæretici, sed viri doctissimi, ac sanctissimi, quos Sanctus Augustinus fratres, ac dilectores sui, Prosper verò, licet aliàs eorum hostis, sanctos, honoribus, & meritis claros, & egregios in omnium virtutum studio viros honoris causâ appellabant, uti cap. 5. notavimus. Quis autem nesciat, Hilarium Arelatensem, Joannem Cassianum, ac Faustum Rejensem adhuc in vivis magnâ in æstimatione in Galliis fuisse, mortuos verò Arelate, Massiliæ, & apud Rejos uti Sanctos coli, cùm tamen iidem fuerint Semipelagianæ scholæ Magistri? Tunc ab Augustino in controversiâ de prædestinatione ad fidem recedebant, quando fas eret eâ de re in utramque partem disputare; anno enim demum centesimo ab Augustini obitu Sancti Doctoris sententia in Araucanâ Synodo inter fidei canones relata est. Laudati verò Patres Pelagianos quidem acerrimè insectabantur; Joannes Cassianus lib. 1. de Incarnat. cap. 3. Pelagium refellit, idem præstat Faustus lib. 1. de Gratiâ, & lib. arbitrio cap. 1. Gennadius tres contra eundem Hæresarcham libros scripsit; Hilarius in plenariâ Galliæ Synodo Legatos in Britanniam contra Pelagii sectatores destinavit; Vincentius etiam in Commonitorio cap. 14. ait: *Contra reclamant rana quadam, & musca mortura.* Et cap. 34. *Quis enim unquam, ait, antè profanum illum Pelagium tantam virtutem liberi præsumpsit arbitrii, ut ad hoc in bonis rebus per actus singulos adjuvandum necessariam Dei gratiam non putaret? Quis antè prodigiosum discipulum ejus Cælestium reatu prævaricationis Adæ omne humanum genus denegavit adstrictum? Hi quidem omnes, licet Pelagium execrabantur, quod etiam testatur Prosper contra Ingratos, Sancti Doctoris tamen sententiam de prædestinatione ad primam gratiam admittere recusabant, quædam enim humana merita eidem præmittebant, ne inertibus, & ociosis Dei munera tribui viderentur. Gabriel Vasquez magnus Theologus, ac in Semipelagianâ historiâ summâ cum laude versatus scripsit, *omnes**

nes ferè Episcopos Galliarum ad Semipelagianos accessisse, ut cap. 5. notavimus. Quare cum in omnium penè sententiâ illa Augustini doctrina de efficaci electione ad primam gratiam *contraria putaretur Patrum opinioni, & Ecclesiastico sensui* teste Prospero in Epistola ad eundem Sanctum Doctorem, & præter paucos reliqui uno consensu contrâ eundem conspirarent, quid mirum, si Vincentius, qui toto eo eruditissimo, ac elegantissimo volumine unum hoc urget, nempe communem sententiam *privatis opinunculis*, ut ejusdem verbis utar, præponendam esse, eâ in controversiâ communi inter Galliæ Doctores sententiæ sibi inhærendum esse putaverit relicta Augustini Africani opinione, quæ nova putabatur, & *contraria Patrum opinioni, & Ecclesiastico sensui*? Hæc fufius profecutus sum, quò nonnullorum querelis facerem satis, qui grandi piaculo astringi putant eum, qui Vincentium Lerinensem eximie eruditionis, ac sanctitatis Patrem in Massiliensium album refert, quasi Semipelagiani id temporis hæretici fuerint, non verò viri suprâ cæteros in Galliis doctissimi, ac sanctissimi.

CAPUT XII.

De legatione Episcoporum Gallia ad Britannos, ac Synodo Rejensi Baronii sententia expensa. Julianus à Sixto PP. repulsus. Annus Mortis Cyrilli statuitur. Pelagiani à Leone Magno apud Venetos repressi, & à Germano ex Britannia expulsæ. Mors Germani, ac Adonis de eodem historia confutata. De anno obitus Cassiani, aliaque de eodem Guesnay dicta rejecta.

^{Anno} ^{435.} **H**Uc usque continuatâ annorum serie Pelagianam historiam produximus; imposterum quæ interpolatis quibusdam annis in veterum monumentis eâ de re recitantur, describemus; subindè enim veluti è Vesuvio flammæ novi Pelagianorum, vel Semi-Pelagianorum conatus erupere. Baronius ad annum 435. Num. 16. alteram Sancti Germani Antiodorensis in Britanniam navigationem ad Pelagianos exturbandos refert, quo etiam anno ejusdem mortem recitat. Eruditissimus Cardinalis immoani annalium descriptione, ac rerum gestarum multitudine penè obrutus, dum illas describendas aggressus est, temporis angustiis pressus minus exactam chronologiæ rationem habuit, quam diligentiore curam cum longè inferiori gloriæ portione posteris dereliquit. Quæ ille de Germani novo in Britanniam itinere, ac de Pelagianis Episcopis in Synodo Rejorum damnatis scribit, paucis examinabimus.

Altero tantum antè obitum anno Germanum in Britanniam trajecisse ex Constantio omnes consentiunt, diu verò eundem post annum 435. vixisse Ulfertius, annales Trecentis, ac Sigebertus cum Sigonio, aliisque tradunt. Cum anno 444. Hilarius Arelatensis Synodum pro deponendo Celidonio Episcopo celebraturus esset, diu Germanum moras necentem expectavit; hoc testatum facit Sanctus Honoratus Massiliensis in Vita Hilarii apud Surium 5. Maii cap. 10. ubi ait: *Ubi ejus nempè Germani adventus innotuit flammata ad utrosque nobilium, & mediocrium studia convolarunt, adfuerunt Celidonium inermis am suo adhibuisse consortio, quod Apostolica Sedis auctoritas, & canonum prohibent statuta.* Quare

Celidonus deponitur, qui statim Leonem Magnum appellans Romam se contulit. Quod ubi Hilario innotuit *non hyemis asperitatem, non alpium stridores attendens* Romam & ipse contendit. At Leo coactâ Synodo Hilario acriter increpito Celidonio sedem restituit. Hilarius verò, inquit Honoratus, *adhuc hyemis rigore sciviente, quos ratione non flexerat, credidit dereliquendos.* Leo eâ de re ad Episcopos Galliæ contrâ Hilarium literas dedit, quæ numero 81. inter Leonis Epistolas habentur; quo verò anno data sint, deducitur ex literis Valentiniani Imperatoris eadem in causâ rogante Leone transmissis ad Actium, qui Galliarum exercitus regebat; data illæ sunt VIII. Idus Junii Valentiniano Aug. VI. Cos. nempè anno 445. Hinc Synodus Gallicana, cui Germanus adfuit, celebrata est anno superiori 444. exeunte Autumno, ut initio Decembris Hilarius Romanum iter aggressus fuerit, & anno proximo causâ cadens adhuc hyeme sciviente Arelatē redierit. Quare novennio ultra annum 435. Germanum superstitem habemus.

Idem Scriptor Annalium anno 439. Num. 44. recitat ab Hilario Arelatensi Synodum apud Rejos in ^{Anno} 439.

Galliâ coactam, in quâ satis optimè de Pelagianis Episcopis consultum fuisse his verbis narrat: *Accidit enim, ut cum bis temporibus nonnulli Episcopi, qui sectati essent Pelagium, ad Ecclesiam se redire penitentes simularent, iis omnem recipiendi sedem spem ademerint iidem Patres, qui ipsi concilio Regiensi interfuerunt.* Rursus: *Præter ea autem, quæ de ordinatione perpetram factâ Episcopi Ebredunensis in hac tractata sunt Synodo, de illis etiam actum Episcopis, qui ex hæresi, vel Schismate ad Ecclesiam redirent, qui quo loco essent habendi Patres maturâ consultatione desinverunt, egerunt & de exequiis defunctorum Episcoporum.* Verum undè contrâ Pelagianos Episcopos aliquid ab Synodo Rejensi statutum fuisse collegerit, prorsus non video; etenim nulla in eo Patrum congressu Pelagianorum mentio fit. In errorem fortè Baronium duxit collector Conciliorum, quòd ille in indice capitulum sic tertium prænotavit: *De Hæreticis, & Schismaticis Episcopis, si ad Catholicam fidem venerint, quid observari debeat.* Sed planè ineptè; Nam in eo tertio capite de uno Armentario Episcopo Ebrebunensi sermo fit, & eo quidem puni to non ob Pelagianismum, sed quòd idem contrâ canonum decreta à duobus tantum Episcopis consecratus fuerat. Statuitur autem, eundem posse in aliquâ parochiâ cum facultate Episcopi titulo Chorepiscopi habitare, præterquam in provinciâ maritimâ alpinâ, à quâ ille removebatur, neque Presbyterum posse ab ipso consecrari, itemque alia nonnulla nempè de loco &c. De Pelagianis vero Episcopis nec verbum quidè.

Julianus Pelagianus hoc anno 439. ad Episcopatum Eclanensem, ex quo olim dejectus fuerat, irrepere tentavit, sed Leo Archidiaconus callidissimi hæretici conatus elusit, egitque cum Sixto Pontifice, ut à simulatâ Pelagiani hominis penitentiâ sibi, atque Ecclesiæ caveret. Narrat hæc Prosper in Chronico his verbis ad consulatum Theodosii XVII. & Festi: *Hac tempestate Julianus Eclanensis jactantissimus Pelagiani erroris assertor, quem dudum amissi Episcopatus intemperans cupido exagitabat, multimodâ arte fallendi correctionis speciem præferens molitus est in communionem Ecclesiæ irrepere; sed his insidiis Xystus Papa Diaconi Leonis hortatu vigilanter occurrens nullum aditum pestiferis conatibus patere permisit, & ita omnes Catholicos de rejectione fallacis bestie gaudere fecit,*